

Kommunpolitiskt handlingsprogram 2026-2030

Vänsterpartiet Södertälje

Om handlingsprogrammet

Detta handlingsprogram beskriver Vänsterpartiets kommunpolitiska inriktning i Södertälje. Det riktar sig i första hand till partiets medlemmar, men även till invånare med särskilt intresse för kommunala frågor och lokal politikutveckling. Programmet är inte avsett som ett brett offentligt informationsmaterial. Inför valrörelsen 2026 kommer mer tillgängligt material att tas fram med handlingsprogrammet som grund, såsom valplattform, frågor och svar-material samt annat sakpolitiskt material.

Handlingsprogrammet ska fungera som vägledning för Vänsterpartiets parlamentariska arbete i Södertälje kommun under mandatperioden 2026–2030. Ambitionen är att samla partiets politik i en tydlig struktur, med en röd tråd från långsiktiga visioner och politiska prioriteringar till konkreta ställningstaganden i utvalda kommunpolitiska frågor. Dokumentet gör inte anspråk på att omfatta samtliga politikområden. Här presenteras ett urval av Vänsterpartiets förslag. En mer detaljerad bild finns i de årliga budgetförslagen som vi lägger fram i kommunfullmäktige, se: <https://sodertalje.vansterpartiet.se/var-politik/>

Vänsterpartiet vill åstadkomma verkliga samhällsförändringar – även på kommunal nivå. Förändring skapas dels genom politiska beslut i Södertälje kommun, dels i samspel med fackföreningar, hyresgästföreningar, miljöorganisationer, föreningslivet och andra lokala krafter. Utan rörelser, ingen förändring.

Vänsterpartiet vill ta ansvar och vara med och styra Södertälje kommun, inte bara förvalta det som är, utan förändra det som inte fungerar. Målet är mer vänsterpolitik i praktiken och en kommun som håller ihop socialt, ekonomiskt och demokratiskt, under mandatperioden 2026–2030 och framåt.

Läshänvisningar

När vi skriver *Södertälje kommun* avses den kommunrättsliga organisationen.

När vi skriver *Södertälje* eller *kommunen* avses det geografiska området.

Vi syftar på Vänsterpartiet. I texten är det underförstått att alla ståndpunkter är Vänsterpartiets. Vänsterpartiet skrivs sparsamt ut där vi särskilt vill poängtera någon ståndpunkt.

Textens hakparenteser [] används för att förtydliga hur konkreta politiska förslag och mål ska genomföras i praktiken. De visar vilken kommunal instans som beslutar, till exempel Kommunfullmäktige, hur beslutet verkställs och samordnas, till exempel Kommunstyrelsen, nämnder och kommunala bolag, samt hur lokala behov och dialoger tas tillvara, till exempel via Kommundelsnämnderna. Syftet är att ge läsaren en tydlig koppling mellan de övergripande målen i handlingsprogrammet och det praktiska genomförandet på olika nivåer i kommunens organisation.

Grundvärderingar

Vänsterpartiet är ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt parti på ekologisk grund. Detta är vad som styr våra politiska ställningstaganden i Södertälje kommun. Det ska inte spela någon roll vem du är - alla ska ha möjlighet att leva goda liv. Vi vill omfördela resurser så att alla ges likvärdiga möjligheter och motverka all diskriminering på grund av kön, ålder, klass, etnisk tillhörighet, religion, funktionsvariation, könsidentitet eller sexuell läggning.

Vi är stolta över vårt Södertälje. Här finns ett starkt näringsliv med globala företag, innovativ forskning och ett levande förenings- och kulturliv. Varje dag bidrar en mångfald av människor till kommunens utveckling. Samtidigt är klimatavtrycket för stort, otryggheten ökar och skillnaderna mellan människors livsvillkor i olika bostadsområden växer. Segregationen förstärker både sociala och ekonomiska klyftor. Att möta de utmaningar som segregationen och ojämlikheten skapar kräver flera samverkande insatser. Flera av dem finns att läsa i detta program.

Staten och regionens ansvar

Politiken på kommunal nivå hänger nära ihop med beslut på regional och statlig nivå. Beslut som fattas i riksdagen och i Region Stockholm påverkar direkt människors vardag i Södertälje – i vården, kollektivtrafiken, arbetslivet och ekonomin. Vi vill därför lyfta fram några centrala regionala och statliga reformer som krävs för att stärka kommunen:

- **Höjda och långsiktiga statsbidrag till kommunerna**, som indexeras så att de följer kostnads- och prisutvecklingen. Valfärden ska inte urholkas år efter år.
- **Ett nationellt Sverigekort för kollektivtrafiken** som ger kraftigt sänkta biljettpriser. Staten måste också ta ansvar för den eftersatta järnvägsinfrastrukturen och öka investeringarna i spår, underhåll och kapacitet för en pålitlig järnvägstrafik.
- **Återinfört statligt investeringsstöd till bostadsbyggande**, särskilt för hyresrätter, för att minska bostadsbristen och pressa boendekostnaderna.
- **Stoppa privatiseringen av Arbetsförmedlingen** och återupprätta en sammanhållen, offentlig arbetsförmedling med närvaro i hela landet samt ge kommunerna ett större ansvar.
- **Återinföra en jämlik skola** genom att avskaffa marknadsskolan, stoppa vinstuttag och fri etablering.
- **Staten ska ta ett större finansieringsansvar för skolan** för att stärka det kompensatoriska uppdraget för att minska ojämlikheten mellan elever, skolor och bostadsområden.
- **Förstärka det ekonomiska stödet till utsatta barnfamiljer** genom att staten höjer och stärker de generella trygghetssystemen, såsom barnbidrag, bostadsbidrag och försörjningsstöd, för att motverka barnfattigdom och minska ojämlikheten.

- **En jämlik och tillgänglig hälso- och sjukvård** där resurserna styrs efter behov, inte efter privata vårdbolags vinstintressen. Staten ska ta ett större ansvar för kompetensförsörjning, arbetsvillkor och finansiering, medan regionerna ska ha ett tydligt ansvar för att utveckla och driva en sammanhållen och nära vård.
- **En human, rättssäker och solidarisk migrations- och integrationspolitik**, som ger människor på flykt skydd. Alla som kommer till Sverige ska få en rättssäker prövning, trygghet och verkliga möjligheter att etablera sig och bygga sina liv.
- **Staten behöver ta krafttag mot organiserad brottslighet** genom att stärka rättsväsendet, slå mot den kriminella ekonomin och stoppa vinstdrivna upplägg som möjliggör välfärdsbrott.

Så bygger vi Södertälje

För att skapa ett hållbart Södertälje krävs en aktiv och styrande stadsplanering som sätter klimatomställning och social hållbarhet främst.

Vår grundinställning är att tillgången till en bra bostad är en social rättighet. Bristen på hyresrätter med rimliga hyror gör det svårt för många att bo kvar eller flytta till Södertälje och därför ska Södertälje kommun ta ett större ansvar för en jämlik och hållbar bostadsförsörjning. Vår allmännytta ska drivas för de boendes bästa, utan vinstkrav, och all planering ska ske i dialog med hyresgäster och bostadssökande.

Vi vill bygga en stad som håller ihop, med klimatsmarta och varierade bostadsformer, parker, torg och mötesplatser som främjar gemenskap och ökar tryggheten. Alla som bor i kommunen ska ha nära till grundläggande service - det ska vara möjligt att på rimlig tid nå skola, mataffär, kultur, vård, idrott och natur med cykel eller kollektivtrafik. Genom klimatsmart och jämlik planering kan behovet av klimatbelastande transporter minska, samtidigt som trygga och levande miljöer skapas, i stadskärnan, bostadsområdena och kommundelarna.

Vi vill:

- **Bygga fler prisvärda hyresrätter** i varierande former, inklusive radhus och småhus. [Kommunfullmäktige – genom mål, budget och markpolitik. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Stadsbyggnadsnämnden, Telge Bostäder AB. Lokala behov och dialog: Kommundelsnämnderna.]
- **Skydda och stärka allmännyttan** genom att stoppa utförsäljning, utreda återköp av tidigare utsålda bestånd samt sänka vinstkraven, för att säkerställa underhåll utan kraftiga hyreshöjningar. [Kommunfullmäktige – genom ägarbeslut och ägardirektiv. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Telge Bostäder AB.]
- **Utveckla stadskärnan och alla stadsdelscentrum** genom aktiv styrning av samhällsservice samt infrastruktur- och bostadsinvesteringar, så att service, kultur och trygga offentliga mötesplatser byggs ut i hela kommunen. [Kommunfullmäktige – genom mål, budget och investeringsramar. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Stadsbyggnadsnämnden, Tekniska nämnden, Telge Fastigheter AB, Telge Bostäder AB. Lokalt genomförande och prioritering: Kommundelsnämnderna.]

- **Rusta upp eftersatta områden** och bryt de geografiska skillnaderna genom en prioriterad fördelning av kommunens resurser och service till de områden som har störst behov. Alla kommundelar ska ha tillgång till likvärdig skola, omsorg och fritidsverksamhet, samt trygga och välskötta parker, lekplatser och torg. [Kommunfullmäktige – genom resursfördelning och prioriteringar i mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, berörda nämnder, Telge Bostäder AB, Telge Fastigheter AB. Lokalt genomförande: Kommunalsnämnderna.]
- **Skapa trygga och levande offentliga miljöer** genom bättre belysning, fler öppna mötesplatser och ökad vuxennärvaro i offentliga rum. [Kommunfullmäktige – genom mål, budget och investeringsramar. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Stadsbyggnadsnämnden, Tekniska nämnden, Telge Fastigheter AB, Telge Bostäder AB. Lokalt genomförande och dialog: Kommunalsnämnderna.]
- **Styra mot ett transporteffektivt samhälle** där gång, cykel och kollektivtrafik prioriteras framför massbilismen. [Kommunfullmäktige – genom mål, budget och inriktning för trafik- och mobilitetsplanering. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, Stadsbyggnadsnämnden. Lokalt genomförande och dialog: Kommunalsnämnderna.]

En grön och rättvis omställning med förnybar energi och starka ekosystem

Södertälje kommun ska främja både storskalig och småskalig förnybar energi. Den småskaliga produktionen nära där elen används skapar ett mer robust samhälle som klarar framtida utmaningar. Vi vill ta fram en plan för solceller som visar omfattning, utbyggnadstakt, lämpliga ytor samt möjligheter till energilagring för användning dygnet runt.

All energi Södertälje kommun köper ska vara förnybar, men det mest klimatvänliga är den vi inte använder alls. Genom energieffektiviseringar i kommunala fastigheter och verksamheter ska vi spara pengar och frigöra resurser till annat.

För att ytterligare minska klimatpåverkan ska Södertälje kommun arbeta systematiskt med elektrifiering av egna verksamheter och transporter, både i stor skala — där exempelvis Södertälje hamn spelar en viktig roll genom överflyttning av gods från land till sjö och ökad elektrifiering — och i något mindre skala, där kommunens fordonsflotta, arbetsmaskiner, skolskjutsar och andra tjänstefordon successivt ska ställas om till eldrift.

Kommunens nämnder och kommunala bolag ska samverka för att planera, bygga och tillgängliggöra laddinfrastruktur vid bostadsområden, kommunala fastigheter, depåer, parkeringsytor och transportnoder.

Södertälje behöver robusta ekosystem och hög biologisk mångfald. Skogar, våtmarker, vattenmiljöer och grönområden bidrar med viktiga ekosystemtjänster, fungerar som kolsänkor och är avgörande för ett hållbart samhälle. Den gröna infrastrukturen ska hänga ihop så att arter kan sprida sig, värdefulla naturmiljöer skyddas och åkermark bevaras för långsiktig livsmedelsproduktion.

Särskild hänsyn ska tas till vattenkvalitet, dricksvattenskydd och levande vattenmiljöer - både i fysisk planering och vid exploatering.

Vi vill:

- **Verka för elektrifiering av transporter**, inklusive kommunala fordon och arbetsmaskiner, samt klimatsmart elektrifiering av uppvärmning och drift i kommunala byggnader och verksamheter, med fokus på förnybar energi och energieffektivitet. [Kommunfullmäktige – genom mål, budget, ägarbeslut och investeringsramar. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Tekniska nämnden, Södertälje Hamn AB, Telge Nät AB, Telge Elnät AB. Lokala behov: Kommundelsnämnderna.]
- **Främja utbyggnad av både storskalig och småskalig förnybar energi**, samt ta fram en plan för solceller som visar omfattning, utbyggnadstakt, lämpliga ytor och möjligheter till energilagring. Södertälje kommun ska underlätta för privatpersoner och lokala företag genom rådgivning, pilotprojekt och lokala investeringsstöd i linje med statliga program. [Kommunfullmäktige – genom mål, budget ägarbeslut och investeringsramar. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB Tekniska nämnden, Telge Nät AB. Lokala behov: Kommundelsnämnderna.]
- **Värna och utveckla grönstruktur och ekosystem** genom skydd av naturreservat, restaurering av våtmarker, anläggning av gröna korridorer och förebyggande åtgärder för vattenkvalitet. [Kommunfullmäktige – genom mål, budget och inriktning. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Miljönämnden och Stadsbyggnadsnämnden. Lokala behov och dialog: Kommundelsnämnderna.]
- **Ställa om kommunens verksamheter i linje med Agenda 2030**, koldioxidbudgeten och övriga hållbarhetsstrategier. [Kommunfullmäktige – genom mål, budget och ägardirektiv. Verkställighet och samordning: Samtliga nämnder och kommunala bolag]
- **Motverka infrastruktursatsningar som medför stora klimatpåverkande utsläpp**, begränsa etablering av verksamheter med hög miljörisk och prioritera investeringar som bidrar till minskad klimatpåverkan, stärkt kollektivtrafik och hållbara transporter. [Kommunfullmäktige – genom mål, budget och inriktning. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden och Stadsbyggnadsnämnden. Lokala behov och dialog: Kommundelsnämnderna.]
- **Främja resurshushållning, källsortering och återbruk** med fokus på cirkulära flöden, där avfall ses som en resurs som kan skapa lokal nytta och arbetstillfällen. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Telge Återvinning AB, Lokala behov: Kommundelsnämnderna.]
- **Säkerställa att tjänsterna för återvinning och återbruk blir tillgängliga** i alla bostadsområden och kommundelar även för personer utan bil. [Kommunfullmäktige – genom mål, budget och investeringsramar. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Telge Återvinning AB, Telge Bostäder AB, Telge Fastigheter AB, Tekniska nämnden, Lokala behov: Kommundelsnämnderna]
- **Utveckla textilåtervinningen** och säkerställ långsiktiga förutsättningar för verksamhetens fortsatta drift. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Telge AB, Telge Återvinning AB.]

Utbildning och lärande

Alla barn och unga i Södertälje har rätt till en god utbildning. Resurser ska fördelas efter behov för att minska skillnader mellan skolor och ge elever bättre förutsättningar att utvecklas. Dagens marknadsstyrda skolsystem bidrar till ökad segregation och ojämlikhet, där skolor konkurrerar om elever i stället för att samarbeta utifrån utbildningsuppdraget. Samtidigt går stora delar av skolpengen till skolkoncerners vinster i stället för till elevers lärande.

När skolor behandlas som marknader riskerar både kvalitet och likvärdighet att urholkas. Vänsterpartiet vill därför motverka marknadsskolans konsekvenser genom en starkare kommunal styrning och planering av skolväsendet.

För att stärka skolans kompensatoriska uppdrag vill vi säkra undervisningstid och ge elevhälsa, fritidsverksamhet och förskola tillräckliga resurser för att alla barn ska få en trygg, jämlik och stimulerande lärandemiljö.

Detta inkluderar bland annat att:

- **Öka resurserna till förskolan** för att öka lärartätheten och minska barngrupperna enligt Skolverkets rekommendationer. [Kommunfullmäktige - genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Utbildningsnämnden. Lokala behov: Kommundelsnämnderna.]
- **Öka resurserna till grundskolan, gymnasieskolan, fritidshemmen och fritidsklubbarna** för att ge alla barn det stöd de behöver för en trygg och jämlik skoltid. [Kommunfullmäktige - genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Utbildningsnämnden. Lokala behov: Kommundelsnämnderna.]
- **Stärka tvälärarsystemet** i hela kommunen för att förbättra elevernas lärande och öka möjligheten till individuellt stöd i klassrummet. [Kommunfullmäktige - genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Utbildningsnämnden. Lokala behov: Kommundelsnämnderna.]
- **Stärka skolor och fritidshem genom kulturen**, bland annat genom ett kulturråd, regelbundna kulturprojekt inom teater, musik och bild, samarbete med lokala kulturinstitutioner samt andra insatser som främjar elevernas kreativitet, självkänsla och delaktighet. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden. Lokala behov: Kommundelsnämnderna.]
- **Utveckla skolbiblioteken** enligt den nyligen antagna biblioteksplanen. Alla barn ska ges möjligheter att upptäcka litteraturens värld, vidga sina vyer, stärka sitt språk och sitt kritiska tänkande genom böcker och digitala resurser. Detta bör ske med hjälp av utbildade bibliotekarier i nära samarbete med lärarna. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Utbildningsnämnden. Lokala behov: Kommundelsnämnderna.]
- **Byta ut traditionella läxor mot skoltid med strukturerat stöd i grundskolan** för att öka jämlikheten och förbättra läranderesultaten. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Utbildningsnämnden. Lokala behov: Kommundelsnämnderna.]

Socialt stöd och omsorg

Alla Södertäljebor har rätt till trygghet, stöd och omsorg efter sina behov. Samtidigt ställer en åldrande befolkning ökade krav på framtidens omsorg, vårdresurser och sociala tjänster, vilket kräver långsiktig planering och investeringar. Socialtjänsten, missbruksvården, omsorgsverksamheterna och andra grundläggande kommunala insatser måste få resurser och styrning som möjliggör hög kvalitet, kontinuitet och medmänsklighet.

Vår vision är att Södertälje ska vara en kommun där barn och familjer med behov får tidiga stödinsatser, ekonomisk trygghet och en säker bostad. Våldsutsatta kvinnor och barn ska känna sig trygga och få skydd. Personer med psykisk ohälsa och missbruksproblem ska mötas med respekt, kvalificerad vård och stöd. Personer med omfattande omsorgsbehov ska ha tillgång till samordnade och kvalificerade insatser. Äldre ska ha goda livsvillkor, med tillräcklig tid för vård och omsorg samt ett reellt medinflytande över de insatser som ges. Kommunen ska säkerställa att alla kan åldras med värdighet genom en behovsstyrd hemtjänst och vård- och omsorgsboenden som håller hög kvalitet. Oavsett ålder eller funktionsvariation ska alla ha tillgång till fritid, kultur och natur.

Välfärden ska styras av behov, inte vinstintressen, och kommunen ska alltid ha det yttersta ansvaret för trygg, jämlik och inkluderande omsorg.

För att förverkliga denna vision vill vi bland annat:

- **Södertälje kommun ska ha huvudansvar för all omsorg** och säkerställa hög kvalitet och kontinuitet, med idéburna verksamheter som ett komplement. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Socialnämnden, Omsorgsnämnden, Äldreomsorgsnämnden, Telge Inköp AB]
- **Stärka befintliga familjecentraler och planera för fler** i samarbete med Region Stockholm, så att barn och familjer får tidigt stöd och trygga uppväxtvillkor. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Socialnämnden. Lokala behov och dialog: Kommundelsnämnderna.]
- **Satsa mer på förebyggande sociala insatser**, till exempel fältassistenter och öppenvård, i samarbete med skolor, fritidsgårdar och polis, för att möta unga i riskzon och stärka tryggheten i hela kommunen. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet: Kommunstyrelsen, Socialnämnden. Lokala behov och dialog: Kommundelsnämnderna.]
- **Särskilt fokusera på att minska barnfattigdomen** genom att ge utsatta barn och familjer stärkt stöd, förebyggande insatser och bättre tillgång till kommunala resurser. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Socialnämnden.]
- **Etablera kommunala HVB-hem** och säkerställa hög kvalitet, samt öka kontrollen av de privata HVB-hem som ibland ändå måste nyttjas. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Socialnämnden.]

- **Öka andelen sociala kontrakt och principen “Bostad först”** samt säkerställa tak över huvudet för alla, särskilt för personer med psykisk ohälsa och missbruksproblem. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Socialnämnden, Telge Bostäder AB, Omsorgsnämnden.]
- **Stärka stödet till kvinnojourerna** och se över möjligheten att återöppna skyddat boende med kommunal huvudman, för våldsutsatta kvinnor och barn, så att tryggheten alltid prioriteras. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Socialnämnden]
- **Stärka och utveckla Södertälje kommuns våldsförebyggande arbete** generellt och genom riktade behandlingsinsatser för män som utövar våld i nära relation. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Socialnämnden]
- **Skapa bättre kommunal samordning och trygghet för personer med omfattande omsorgsbehov**, inklusive personer med psykisk ohälsa och missbruksproblem, så att stödinsatser är sammanhängande och långsiktiga. [Kommunfullmäktige genom mål och budget. Verkställighet: Kommunstyrelsen, Omsorgsnämnden, Socialnämnden]
- **Förbättra äldreomsorgens arbetsvillkor**, löner och utbildning för de anställda genom att säkerställa heltidsanställningar som norm, erbjuda kontinuerlig kompetensutveckling och yrkesutbildning, samt stärka arbetsmiljön med bättre bemanning och stöd. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Äldreomsorgsnämnden, personalutskottet.]
- **Avskaffa minutstyrning** som hindrar omsorg efter verkliga behov och begränsar personalens handlingsutrymme. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Äldreomsorgsnämnden, Omsorgsnämnden.]
- **Bygga ut vård- och omsorgsboenden samt utveckla trygghetsboenden** för äldre, för en värdig ålderdom. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Äldreomsorgsnämnden, Telge Fastigheter AB Lokala behov och dialog: Kommundelsnämnderna]
- **Utveckla och stärka mötesplatser för äldre**– i bostadsområden och kommundelar – för att motverka ensamhet, främja gemenskap och skapa trygga sociala miljöer nära där människor bor. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Äldreomsorgsnämnden, Telge Fastigheter AB Lokala behov och dialog: Kommundelsnämnderna]
- **Främja tillgång till fritid, kultur och natur för äldre och funktionsvarierade**, med god tillgänglighet i hela kommunen, så att ingen utestängs från ett aktivt och meningsfullt liv. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Omsorgsnämnden, Äldreomsorgsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden. Lokala behov och dialog: Kommundelsnämnderna.]

Arbetsmarknad och inkludering

Alltför många står utanför arbetsmarknaden i Södertälje. Arbetslösheten är högre än både läns- och rikssnitt, vilket kräver större satsningar, starkare samordning och tydligt fokus på fler jobb.

När Arbetsförmedlingen dragit sig tillbaka har både arbetssökande och arbetsgivare förlorat stöd. Södertälje kommun måste stärka sina egna arbetsmarknadsinsatser med tydligt uppdrag att leda till jobb och egen försörjning. Det innebär fler yrkesutbildningar, praktikplatser, rehabiliteringsprogram, bättre matchning mellan arbetssökande och arbetsgivare samt stöd till arbetsgivare för att anställa rätt kompetens.

SFI och kommunal vuxenutbildning ska vara tillgänglig och flexibel för att möta olika behov och kunna ge deltagarna kunskap om samhällsfunktioner, medborgarrättigheter och samhällsansvar för att främja delaktighet och jämlikhet. Ungdomar som inte fullföljt gymnasiet ska få särskilt stöd för att gå vidare till studier, praktik eller arbete.

Södertälje kommun som arbetsgivare ska vara föregångare på en inkluderande arbetsmarknad. Södertälje kommun ska anställa fler långtidsarbetslösa med anställningsstöd från arbetsförmedlingen, till exempel i offentligt skyddad anställning - vilket kan öppna vägar in på arbetsmarknaden.

Fler i arbete stärker både ekonomin och det sociala sammanhanget - och ger frihet, självkänsla och framtidstro.

Vi vill

- **Stärka och utveckla kommunens arbetsmarknadsverksamhet** med ett tydligt uppdrag att leda till arbete och egen försörjning. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Arbets- och näringslivsnämnden, Telge Tillväxt AB]
- **Bygga ut yrkesutbildningar, praktik och matchningsinsatser** som svarar mot arbetsmarknadens behov. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Arbets- och näringslivsnämnden, Telge Tillväxt AB]
- **Stärka SFI och vuxenutbildningen** för att höja kvaliteten samt möjliggöra att fler kan kombinera studier med arbete eller praktik. [Kommunfullmäktige genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Arbets- och näringslivsnämnden]
- **Samla arbetsmarknadsansvaret** till en förvaltning under Arbets- och näringslivsnämnden för ökad samordning och effektivitet. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Arbets- och näringslivsnämnden]
- **Göra Södertälje kommun till en förebild som arbetsgivare**, bland annat genom fler anställningar med anställningsstöd och skyddade anställningar. [Kommunfullmäktige genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Arbets- och näringslivsnämnden]

- **Stärka Telge Tillväxt** för att ge fler Södertäljebor verktyg, möjligheter och vägar till arbete. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Telge Tillväxt AB]
- **Stärka stödet och samverkan med arbetsgivare** och branscher för att skapa bättre förutsättningar för arbete, kompetensutveckling och lokal tillväxt. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Arbets- och näringslivsnämnden]
- **Stärka näringslivets motståndskraft mot kriminalitet** – Samverka med lokala företag för att förhindra utpressning och rekrytering till organiserad brottslighet. [Kommunfullmäktige genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Arbets- och näringslivsnämnden. Lokala behov och dialog: Kommundelsnämnderna.]

Idrott, kultur och folkbildning stärker demokratin

Kultur, folkbildning och fritid är grundläggande för demokrati, delaktighet och samhällsgemenskap. Södertälje kommun ska ge alla invånare möjlighet att ta del av och skapa kultur och delta i förenings- och fritidsliv, oavsett ekonomiska eller sociala förutsättningar.

Folkbildningen, studieförbunden och det idéburna civilsamhället spelar en avgörande roll för personlig utveckling, inkludering och en levande demokrati. Vi vet att det goda samhället byggs i vardagen – i studiecirkeln, på fritidsgården, i kulturskolan, föreningen och på idrottsplanen.

Vänsterpartiet vill därför stärka kommunens stöd till kultur-, folkbildnings- och föreningsverksamheter och säkerställa att resurserna fördelas jämlikt i hela kommunen. Kultur och fritid ska vara tillgängliga för alla, särskilt för barn och unga, och ses som långsiktiga investeringar i social sammanhållning, trygghet och demokrati.

Vi vill:

- **Säkerställa avgiftsfri och jämlik tillgång till kultur och fritid för barn och unga** genom avgiftsfri kulturskola, utvecklade lovsatsningar samt trygga fritidsgårdar med generösa öppettider alla dagar i veckan. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Kultur- och fritidsnämnden, Telge Fastigheter AB, Telge Bostäder AB]
- **Skapa och utveckla starka mötesplatser i hela kommunen** genom ett centralt beläget Ungdomens hus, fler lokala kulturverksamheter och fler mötesplatser i bostadsområdena och kommundelarna [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Kultur- och fritidsnämnden, Telge Fastigheter AB, Telge Bostäder AB]
- **Ge föreningslivet långsiktiga, trygga och generösa villkor** genom tydliga och uppföljningsbara föreningsbidrag samt subventionerade hyror för ideell verksamhet.

[Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsnämnden]

- **Säkerställa jämställd och jämlik idrott och fritid** genom att aktivt minska skillnader mellan bostadsområden i tillgång till anläggningar, utrustning och aktiviteter. Bygg fler spontanidrottsplatser och spelytor, rusta upp befintliga anläggningar och införa en fritidsbank, så att alla barn har samma möjlighet att delta, oavsett familjens ekonomi eller var de bor. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Kultur- och fritidsnämnden, Tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden, Telge Fastigheter AB, Telge Bostäder AB]
- **Stärka ett levande och tillgängligt kulturliv** genom bättre tillgång till scener, utvecklade bibliotek och fler lokala kulturcenter i kommundelarna. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Telge AB, Kultur- och fritidsnämnden, Telge Fastigheter AB, Telge Bostäder AB]
- **Utveckla Södertälje som kultur- och besöksstad** genom att synliggöra stadens mångkulturella historia, bland annat genom ett nytt stadsmuseum. [Kommunfullmäktige – genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsnämnden]
- **Utveckla Naturskolan** för att nå fler elever inom skolan och även pröva att nå nya målgrupper, för att väcka intresse för natur, miljö och hållbarhet. [Kommunfullmäktige genom mål och budget. Verkställighet och samordning: Kommunstyrelsen, Miljönämnden, Utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden]

Demokrati, politisk styrning och administration

Fördjupad demokratisk styrning

Den demokratiska styrningen av Södertälje kommun ska stärkas och fördjupas på alla nivåer. Invånarna och de folkvalda ska ha tydlig insyn, och det ska alltid vara klart var beslut fattas och vem som bär det politiska ansvaret. Beslutsmyndighet som lagts ut på privata aktörer eller bolagsstyrelser med begränsad insyn ska återföras till de demokratiskt valda organen.

Den lokala demokratin ska stärkas genom ökad medborgardialog och fler former av direkt inflytande. Dialogerna ska vara tidiga, inkluderande och verkligt påverkande – inte enbart informationsinsatser i efterhand. Invånarnas erfarenheter och kunskaper ska tas till vara i planering, utveckling och uppföljning av Södertälje kommuns verksamheter.

På verksamhetsnivå ska Södertälje kommun tillämpa tillitsbaserad ledning och lämna detaljstyrning samt New Public Management-inspirerade arbetssätt bakom sig, för att skapa en mer flexibel, transparent och demokratisk förvaltning.

Södertälje kommun har höga ambitioner när det gäller hållbarhet – ekologiskt, socialt och ekonomiskt. En svaghet idag är att det ofta är långt mellan de fina orden i policy och konkreta

åtgärder som verkligen förändrar. Södertälje kommun behöver fler handfasta insatser och tydliga riktlinjer för hur ekologisk och social hållbarhet ska integreras i verksamheterna på ett flexibelt och ändamålsenligt sätt. Vi anser att uppföljningen av Södertälje kommuns hållbarhetsmål bör vara en naturlig del av både budgetprocessen och verksamhetsuppföljningen, likväl som analyser av hur beslut påverkar kvinnor, män, flickor, pojkar och andra.

Södertälje kommun som arbetsgivare

Kompetensförsörjning är avgörande för att Södertälje kommun ska kunna växa, utvecklas och bedriva välfärd med hög kvalitet. För att rekrytera och behålla personal måste Södertälje kommun vara en attraktiv arbetsgivare, vilket kräver bättre arbetsmiljö, rimliga löner, möjlighet till utveckling och omskolning på arbetstid samt stärkt inflytande för medarbetarna – och kortare arbetstid.

En stabil personalstyrka stärker både verksamheternas kvalitet och arbetsmiljön. Minskad personalomsättning och mindre beroende av bemanningsföretag och konsulter är nödvändigt för långsiktiga arbetslag. Vi vill också att Södertälje kommun ska ta fullt ansvar för alla sina anställda, inklusive timvikarier, och införa en kommunal vikarieförmedling istället för att nyttja bemanningsföretag.

Södertälje kommun ska aktivt motverka tystnadskultur och säkerställa att anställda tryggt kan lyfta brister och förbättringsförslag. Vidareutbildning och kompetensutveckling ska vara möjliga inom arbetstid, med schyssta villkor i alla kommunalt finansierade verksamheter.

Upphandlingar

Södertälje kommun ska genom Telge Inköp säkerställa att alla större upphandlingar präglas av god arbetsmiljö, seriösa villkor och långsiktig hållbarhet, och att de aldrig vinns genom lönedumpning eller osäkra anställningar. Välfärdens kärnverksamheter ska i första hand bedrivas i kommunal regi, och om verksamhet behöver upphandlas ska den i andra hand ges till idéburna aktörer utan vinstintresse, som återinvesterar överskott och fokuserar på kvalitet, trygghet och kontinuitet.

Alla leverantörer inom välfärdsområdena ska uppfylla villkor på nivå med kollektivavtal, meddelarfrihet, kompetensutveckling, god arbetsmiljö och ekonomisk transparens, så att resurser används i verksamheten och oskäligen vinster undviks.

Telge Inköp ska dessutom säkerställa att leverantörer följer Södertälje kommuns uppförandekod och att upphandlingar ställer relevanta miljömässiga, etiska och sociala krav som främjar hållbarhet och effektiv resursanvändning. Rutiner ska finnas för att förhindra avtal med aktörer kopplade till organiserad brottslighet.

Lokaler

Lokaler för kommunens verksamheter ska i huvudsak ägas av Södertälje kommun genom Telge Fastigheter. Eget ägande ger lägre och mer långsiktigt hållbara kostnader än att hyra från privata aktörer, större flexibilitet för verksamheterna samt bättre möjligheter till planerat underhåll. När kommunen äger sina lokaler stärks också möjligheten att genomföra effektiva miljö- och klimatanpassningar samt minska energiförbrukningen.

Politikerarvoden

Vi vill sänka politikerarvodena i Södertälje kommun. Vänsterpartiet anser att politiska uppdrag är förtroendeuppdrag, inte en väg till höga inkomster. Arvoden för förtroendevalda

ska därför vara rimliga, så att politiken inte blir en inkomstkälla utan bygger på engagemang och ansvar. På så sätt säkerställs att de förtroendevalda bidrar till det gemensamma arbetet och att politiken förblir nära medborgarna, med fokus på samhällsnytta snarare än personlig vinst.

Taxor och avgifter

Vi vill att grundläggande samhällstjänster i Södertälje ska vara tillgängliga för alla, oavsett ekonomiska förutsättningar. Höga avgifter på kommunal service slår hårdast mot dem med lägst inkomster och riskerar att skapa ojämlikhet. Därför vill vi prioritera skattefinansiering framför avgifter, så att basala tjänster blir solidariskt finansierade via kommunalskatten. Kulturskolan ska vara avgiftsfri, samtidigt som avgiftshöjningar inom till exempel äldreomsorg och barnomsorg ska motverkas.